

[Krag.]

skyldes Valutasvingninger, den skyldes økonomisk Desorganisation; men den derved opstaaede mere kroniske Arbejdsløshed bevirker, siger den højtærede Socialminister, i Forbindelse med Teknikkens voldsomme Fremskridt, med Rationalisering, Landbrugets Industrialisering, Staternes Toldpolitik og nu senest det stærke Fald i Raastofpriserne uden samtidig Tilpasning af Detailpriserne — jeg henstiller denne Bemærkning ikke mindst til det ærede Medlem Hr. O. Andersens behagelige Overvejelse i Anledning af Udtalelser, han forleden fremsatte om den samme Sag, den højtærede Socialminister forstaa adskilligt mere af det end det ærede Medlem Hr. O. Andersen — og endelig Organisationernes Stivnen o. s. v., alt dette bevirker,

„at der efterhaanden i alle saakaldte civiliserede Lande uden Hensyn til Regeringsform er opstaaet en i det lange Løb jævnt stigende Hær af kronisk arbejdsløse, som efterhaanden proletariseres og kommer til at danne en ny femte Stand, hvis Forhold rummer en Fare“.

Jeg haaber, at den højtærede Statsminister vil tage sig den højtærede Socialministers Bemærkninger til Indtægt, saaledes at han i Fremtiden ogsaa som Oppositionsmand i sin Bedømmelse af Situationer som den, han nu selv staar i, erindrer disse Socialministerens Ord. Det vilde i høj Grad virke fremmede for en rolig Forhandling med ham, ogsaa i kommende Tider, om Sager af denne Karakter.

Den Skildring, den højtærede Socialminister her har givet af de Aarsager, som fører til Situationen — bortset fra den første Hovedaarsag naturligvis, det nuværende Samfundssystem —, gør det jo tilgiveligt, at Regeringens Tempo til Løsning af Beskæftigelsesproblemet er blevet saa langsomt — for man kan vel sige, at det er langsomt; det er ikke nemt at se, at man er kommet Løsningen nærmere, end man var paa Skiftedagen i April 1929. Men det er ikke tilgiveligt, at dens Mænd, dens Presse altid i Opposition tillægger sig selv Evnen dertil, og til Trods for, at Ærlighed baade overfor sig selv og overfor andre varer længst, heller ikke i Dag vedkender sig, at det er en Opgave, som Statsmagten ikke er i Stand til at løse.

Men vi har jo af den højtærede Statsministers Tale klart faaet Indtryk af, at den højtærede Statsminister i Øjeblikket ikke har Midler i Hænde til Mildnelse — blot til *Mildnelse* — af dette uhyggelige Problem. Jeg mener derfor at have Lov

til at spørge den højtærede Statsminister: Har Regeringen under Hensyn til denne særlige Situation og den voldsomme Stigning i Arbejdsløsheden, som i den sidste Maaned er indtraadt, forberedt Serforanstaltninger til Arbejders Igangsættelse?

Maa jeg have Lov til at minde den højtærede Regering om Situationen i Oktober—November Maaned 1927, hvor vi ogsaa havde et betydeligt Antal arbejdsløse, og hvor man fra vore Modstanderes Side med sædvanlig Virtuositet voldsomt overdrev de Følger, som Bortfaldet af den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse øjeblikkeligt vilde have? Skulde de Herrer ikke endnu i deres Øren kunne genfrembringe Klangen af det voldsomme Krav om Arbejdes Fremskaffelse, som de den Gang rejste? Skulde de Herrer mon ikke endnu have i Erindring, hvorledes der fra den daværende Regerings Side blev etableret en indgaaende Forhandling og et nøje Samarbejde med Kommunerne om Arbejders Igangsættelse?

Jeg minder om det store Købstadmøde i November Maaned 1927, hvor Grundlinier blev optrukket for dette Samarbejde, og hvor alt blev tilrettelagt til Klarlæggelse af, hvilke Arbejder der kunde igangsættes, og paa hvilken Maade Støtten dertil skulde ydes. Der tilvejebragtes den Gang et overordentlig stort Materiale. Ved at gennemgaa dette vilde mange Erfaringer kunne øses, ogsaa med Hensyn til Opfattelsen af den nuværende Situation. Der blev den Gang tilvejebragt mange Hundrede Tusinde Arbejdsdage, og det var meget betydelige Beløb, Kommunerne satte ind; og de Løfter om Støtte til disse Arbejders Iværksættelse, som den Gang var givet, naturligvis under Forbehold af Bevillingsmyndighedernes Tilslutning, de Løfter blev holdt. Men meget af det Arbejde, som den Gang var planlagt, og som der i Enkeltheder findes Redegørelser for i Centralstyrelsen, blev ikke bragt til Udførelse.

Jeg spørger nu den højtærede Regering: Har man haft sin Opmærksomhed henvendt herpaa? Har man hos Kommunerne, som paa det Tidspunkt gav Meddelelse om, at disse eller hine store Arbejder agtede man at iværksætte, naar de var teknisk forberedt, hvis man kunde faa Støtte dertil, undersøgt, om en saadan teknisk Forberedelse har fundet Sted, saaledes at disse Arbejder nu ligger klar til at kunne optages? Og hvis de gør det, har man da sat sig i Forbindelse med de paagældende Kommuner for at faa saadanne Arbejder sat i Gang?

Har Regeringen overhovedet haft sin